

Paur kute Pírpukam me jamã pi'ôk no'ôk ne ja.

Krîraxbê Pírpukam ne Paur memã Jeju jarê nhym kam me kwỳ arỳm tu amim markumrêx. Paur kum ar kînhkumrêx nhym ar jadjwỳ amipãnh kum Paur kînhkumrêx nhym kam Paur ar kurũm tẽn atemã krîrax 'ôkam bôx. Bôx nhym me ja kum Metîndjwỳnh kabẽn mar prãm kêt ne kam Paur pa 'amỳn o tẽn mekbê ijê djâkam kumê. Nhym arîk kaprîre ne mekbê ijê djâkam dja, prãmkam dja. Nhym kam krîraxbê Pírpukam Paur nhôbikwaja kum kînh djà jano, kôt kum ô kwỳ krên djà jano, nâr kon kum pi'ôk kaprî jano nhym kubyn kînhkumrêx. Paur kute amikajmâtã arkum Jeju jarênhja ta ne kôt kum mỳjja jano, Epaprodjikôt ne kum kînh djà jano. Nhym 'ỳr o bôx. 'Ỳr o bôx nhym kubyn kam kînhkumrêx ne akubyn arkum,

—Ota ba arỳm kubyn arỳm ikînhkumrêx ne, ane. Nhym kute kôt kum kînh djào bôxja, Epaprodjija ate kanê ne kam arỳm mexkumrêx ne kam ô pykamã tẽmmã, nhym Paur kute kôt arkum pi'ôk no'ôk janormã. Kute arkum pi'ôk no'ôk ne kôt anor ne ja.

Ê, Paur kute arkum pi'ôk no'ôk ne ja.

Paur kute Metîndjwỳnhmã ar arênh.

Ep 1.15

1 ¹Ba ibê Paurmê Ximoximê ne bar ar amã pi'ôk no'ôk ne. Ar ibê Jeju Kritu nhô âpênh ne bar ar amã pi'ôk no'ôk ne. Ê, krîraxbê Pírpukam Kritu Jeju nhô me ja, ô me mextire jamã ne bar pi'ôk no'ôk ne. Ar aje Jeju nhô me jao aba djwỳnhwãmê atãri âpênhwãmê, ar akunĩmã ne bar pi'ôk no'ôk ne.

²Gê Metîndjwỳnh ar ajo djuw mex, Metîndjwỳnhbê gwaj Babãmmê krabê Bênjadjwỳr Jeju Kritu ar ukaprîkôt ar ajo djuw mex ne ar ar ajo ba ne ar amã umar mex jarê gar adjumar mex ne ar aba.

³Ota ba inhô Metîndjwỳnhmã amikînh jarê. Nã bãm mã ar aman ar amar rã'ã. Nã bãm ar akam ikînh ne ije ar amar kunîkôt kum amikînh jarê. ⁴Djã nã bãm ar akam ikaprî? Kati, nã bãm ikînhkumrêx ne ije kum ar akunĩo idjã'wỳr katã kum amikînh jarê. ⁵Mỳkam ne ba ikînhkumrêx ne ar ajo a'uw? Bir, ar ikôt adjâpênhkam. Kra:x kurũm ne gar ikôt apê ne

memã Jeju kukràdjà ny'ã adjujarênh atêm rã'ã ne kam kôt ijo djuw mex ba kam itỹxkumrêx ne memã Jeju'ã idjujarênh tẽ.

⁶Kam ne ba ar akam ikĩnh ne. Arỳm ba kuma. Metĩndjwỳnh ta ne arỳm ar ajo mexmo krax ne. Dja ar ajo mexo tẽn o tẽn o tẽn rã'ãn arỳm inomã kumẽ gar akunĩ amextire. ã kute ar ajo anhỹrmã ne ba amikajmã'ã kuma. Mỳj akatikam dja inomã kumẽ? Bir, akubyn Jeju Kritu bõx nhõ akatikam.

⁷Be, kôt ne ba ije ar akunĩ ijamakja. Bir, mrãmri. Mỳkam? Bir, imã ar akĩnhkumrêxkam. Ar akunĩ ne gar ikôt ar adjàpênh aba. Metĩndjwỳnh kute imã idjapênh jarênhja ne gar ikôt kum adjapênh ar aba. Djãm mekbê ijê djàkam idjãmkbambit ne gar adjapênh ar aba? Kati, irãri ar ibaridjwỳ ne gar ikôt adjapênh ar aba. Irãri ar ibari ije Jeju kukràdjà ny'ã idjujarênh nhym me kute apryõ ba, ba prĩne kôt memã 'ã idjujarênh ne ije memã kum,

—Mrãmri ne ba ije me amã kôt Jeju'ã idjujarênh ar o ibaja, anhỹrja, be, nã gãm ar ã ikôt Jeju'ã adjujarênh ane. Kam ne ba imã ar akĩnhkumrêx ne. ⁸Imã ar akĩnhkôt ne ijamak inhõ djàkam tokry ne. Mrãmri ne ba kôt ar amã arê. Metĩndjwỳnh kute prĩne me kadjwỳnhbê me omũnhkôt arỳm ikadjwỳnhbê ipumũ, ije ar ajo ijamakkôt ipumũ. Imã ar akĩnh raxi. Kute Jeju Kritu kute kum ar akĩnh pyræk. Aben kôt ne bar ã ar amaro ane.

⁹Nã bãm Metĩndjwỳnhmã ar ajo a'uw. Ar amã aben jabêo amõr rã'ã o amõr rã'ãn arỳm ar amã aben jabê rax kadjy. Kadjy ne ba Metĩndjwỳnhmã ar ajo a'uw. Be, dja gar amã aben jabêo atêm rã'ãn kam arỳm kôt prĩne mỳjja pumũnh mex ne kôt akrã kre mex. ¹⁰Gar kam amim mỳjja kabin mỳjja mexbito amiptã. Nhym mũm mỳjja punu nõ gar katàt mỳjja mexbito amiptàn kam amextire ne ajmã akute kêt ne ar aba rã'ã nhym arỳm akubyn Kritu bõx. ¹¹Nã, gar kam amextire. Jeju Kritu kute katàt me krã pymjỹr djwỳnh tãm gêdja katàt ar amã ar akrã pumjuw gar katàt mrã. Nhym me kam ar apumũn kam kôt Metĩndjwỳnhmã rax jarên kum mex jarê. Tãm ne ja.

Paur tyko nàr tĩno kute Jeju raxo amirĩtmã.

Kor 1.24; A Xim 2.9

¹²Akmere ar, àpnhĩre ar, ã, ba ar amã arê. Djã nãm me ibê ijên kam Jeju'ã me ujarênh nyja mekbê krãta? Kati, nãm me mã Jeju jarê, arênh ry typydji nhym me kunĩ kuma, me kute arênh bãptàr kêt. ¹³Nhym kam Bẽnjadjwỳrbê Xedja nhõ krãkamngõnhre kunĩ kuma, mete mekbê ijê djàkam imẽnhkôt kuma. Nã bãm Kritu'ã idjujarênh tẽ nhym me mekbê ijê djàkam imẽ nhym me kunĩ kôt kuma. ¹⁴Nhym gwaj baje abeno bakamy kwỳ rax ne mekbê ijê djàkam idjãmkbambit ipumũn kam Bẽnjadjwỳr kanàrràm kum me uma kêtumrêx ne irãri ar tu memã Metĩndjwỳnh kabên jarênh ar o ba.

¹⁵⁻¹⁷Nhym bep apỳnh ne me kwỳ kute amijo rũnh prãmcam Jeju'ã pydjĩn 'ã ujarênh mõi prãmẽ memã Jeju jarênh ba. Kum ikĩnh kêt ne 'ã pydjĩ prãmẽ ne arĩk ajkwakambit we memã Kritu jarênh ar o ba. Ikaprĩ rax kadjy, mekbê ijê djàkam idjãmcam ikaprĩ rax kadjy ne me arĩk Jeju'ã ujarênh ny jarênh kajgo ar ba.

Nhym bep ate ne me kute mrāmri ukaprīkôt ar memã Jeju jarēnho ba. Me ja ne me kum ijabên arým prīne ipumũ. Metĩndjwýnh kute imã idjãpênh jarēnh ba ije tu katàt arēnhkumrēx nhym kôt me kute ibê ijê kôt ipumũn kum ijabên kam ikudjwa memã Jeju jarēnho ba. Nhym bep ate ne me kwý arík Kritu'ã ujarēnh kajgoo ba.

¹⁸Kwārīk rã'ã gê me tu ar amê arek 'ã ujarēnh ba. Dja me kum Jeju jabên 'ã ujarēnh mexja mrāmri rã'ã. Nhym me kute 'ã pydji prāme Jeju jarēnh kajgojadjwý mrāmri rã'ã. Mrāmri gêdja me amê ar 'ã ujarēnh ba. Gê kam me kunĩ Kritu'ã ujarēnhja ma. Ba kam arým ikĩnhkumrēx. Gêdja ba mã ikĩnh rã'ã ne. ¹⁹Jeju Kritu Karô gêdja ijo ba rã'ãn ikadjy me ngrêk nhym me kam ikaba. Nhym adjwýnhdjwý mrāmri ar aje Metĩndjwýnhmã ijo adjã'wýro gêdja me arým bôm imê. Ja ne ba arým prīne kuma. Kam dja ba ikĩnh rã'ã ne.

²⁰Gora ba imã me uma kêt ne idjãm tỳx ne Kritu'ã ajarê. Gora ba ã anhỹr jabej kam memã Kritu raxo amirĩt ne amikam ipijãm kêt. Ije Kritu raxo amirĩt prã:mã. Itĩn rã'ã nār kon mete ibĩn jabej o ne ba ije Krituo rax prãm, o ne ba ije memã o amirĩt nhym me arým kôt kute kum katormã. Amrêbê ne ba memã Kritu raxo amirĩt rã'ã. Gora ba jakam djwý ã o ane. Tãm ne ba amim kamnhĩx ne aminhõkre kadjwýnhbê maro nō.

²¹Ikĩnh djãbê ne Kritu. Ajbit dja ba kuman o amikĩnh. Djãm ityk nhijukri ikaprĩ? Kati, ityk nhijukri dja ba ikĩnho itĩnja jakrenh mex ne. Ityk nhijukri dja ba arým Kritubê ikĩnh djã pumũn kam ikĩnhkumrēx ne.

²²Nhym bep dja ba arek itĩn jabej kam Kritumã apê ne memã 'ã ajarê nhym me krãptĩ arým amikajmã'ã Jeju ma. Jadjwý ne mexkumrēx. Ije, nã bãm te ari mýjja ma. ²³⁻²⁴Nãm te mýjja 'õ imã pydji prāme. Nã bãm ityk ne Kritumê ro'ã iban inhýtã ije aben pumũnhmã kuman jãm itĩnkam ije Kritumã idjãpênhja ma. Ije, nã bãm te ari mýjja ma. Dja ba tyn arým mrāmri imexo, ikĩnho itĩnja jakrenh mex ne. Tãm ne ba imã kĩnhkumrēx ne. Nhym bep dja ba itĩn ne kam ar amãdjwý kĩnh jadjàn ar amã arēnh nhinom kumê.

²⁵Nã, dja ba itĩn ne kam ar amã Metĩndjwýnh kabên jarēnho tēn inom kumê. Tãm ne ba arým prīne kuma. Itĩn ne arek ar ar akam iba rã'ã, ar aje amim Jeju mar rax ne o atēm ne kôt akĩnh kadjy. Ja ne ba arým kuma. ²⁶Bir be, dja ba arým ar awýr ibõxjakam gar arým ipumũn kam arým ikôt Kritu Jejumã mex jarê. Kute ipytãrkôt ipumũn kam akĩnh rax ne kam arým akunĩ kikrepdjitã Kritu Jejumã rax jarê.

Ar te tokry Jeju'ã ukanga kêt mã.

Ruk 6.22; Xij 1.12

²⁷Ê, ar ikabên ma. Gar arým Kritu'ã ujarēnh nyja ma. Gora kôt ar amijo aba. Dja ba ar awýr itēm ne ibõx ne ije inhýtã ar apumũnh jabej arým ikĩnhkumrēx. Ar aje kôt amijo abakam ikĩnhkumrēx. Nār kon, mekbê ijê djãkam idjãm rã'ã jabej nhym arým iwýr ar ajã ujarēnh bõx jabej dja ba kuman ikĩnhkumrēx. Gar atypydjin adjãm tỳx ne axikôt akabên ne ar memã Jeju kukràdjã ny'ã adjujarēnh aban aro'ã

aje o angryk ne aje akabêno me unênhkam. Me kute Metîndjwýnh Kabên japryja dja gar akabêno me unê. Ja dja ba kôt kuman arým ikínhkumrêx ne.

²⁸Kwârîk wánh me kute ar ajaprywã ne mûm kute Metîndjwýnho akêx ne kute aprywã kwârîk wánh gar amã me uma kêt. Ate gêdja me wánh ar axwe ba. Gwaj mrâmri tu katât Metîndjwýnhmã badjâpênh mex ne. Nhym kam kôt me ar amã katon kam amijã,

—Bep djâm mrâmri ne Metîndjwýnh ar wã pytã. Nhym bep ba ne ba ije mar kêt kam kute ipytâr kêt kumrêx. Dja ba tu ibiknorkumrêx. Bep djâm mrâmri ne ar ja arým mrâmri Metîndjwýnho aminhõ. Kam ne kute ar utârja, ane. Dja me ar apumûn kam ã ane.

²⁹Arým ne Metîndjwýnh Kritu kadjy amim ar ajã karõ. Ga kam ar arým amikajmâtã Kritu ma. Djâm ja'ãbit ne amim karõ? Kati, mýjja 'ôdjwý. Ë, aje Kritukôt amijo abakam ar atokrymãdjwý. ³⁰Dja gar ikudjwa Kritukôt djan o angryk nhym me arým jãm ar ajo akêx ne ar amã tokry jadjà ga kam ar ikudjwa aje Kritukôt amijo abakam te atokryn te akaprîn mã kôt ajkamê. Wãkam idjãm kam ne ba ã ane gar kôt ipumû. Jakam idjãm kamdjwý ne ba Krituo ingyryk ne memã ikabên gar ijã ujarênh ma. Tãm ne gar gadjwý arým kôt adjãm ne aje o angryk ne atokryo aben pyrãk kadjy ne Metîndjwýnh ar ajã amim karõ. Tãm ne ja.

Ar kute Kritu kudjwa amijo kâtãmmã.

Ep 4.1; A Kô 8.9

2 ¹Akmere ar, àpnhire ar, gora axikôt akabên ne akabêno ikính. Be, ga arým Kritu kute ar amã tỳx jangjênhwã pumû. Ne ajte kum ar ajabên kam ar akaprîkam kute ar amã kính jadjarwã pumû. Metîndjwýnh Karôdjwý kute ar ajo ôbikwan kute ar ar ajo bawã pumû. Gar kôt aje abeno anhôbikwan kam amã aben kaprî. ²Be, ã kute ar ajo anhýrwãkam dja gar kôt axikôt akabên ne akabêno ikính. Kam dja ba arým kàjmã amû ikính ajkamê. Dja gar akabên'ã kabên ne ar amã aben jabêo aben pyrãk ne axikôt akabên ne abenmã kum,

—Gwaj atemã bakabên kêt ne kam gwaj badjâpênh aben pyrãk ne gwaj bakabêno aben pyrãk, ane. O dja gar amû kàjmã ikính kamênho mõ.

³Kwârîk wánh gar amikadjwýnhbê amijo abênjadjwýr ne ar meo aba kêt. Kwârîk wánh gar amijo arax prãm kêt. Dja gar tu amikam apijãm ne amijo angrire ne amijo akâtãm. Kwârîk wánh gar amikadjwýnhbê amijo abênjadjwýr kêt. Nhym bep amû me ja'ãbit dja gar aminêje me'ã bênjadjwýr rên kàjmã me kamênho tẽ.

⁴Kwârîk wánh gar gajbit amimar ne ar amijo aba kêt. Kwârîk wánh gar amijo adjâptâr ne ar mebê mýjja jao anhýro aba kêt. Dja gar amû me jadjwý ma.

⁵Be, Kritu Jeju kute amijo ngrija pumû. Kute mrâmri amijo ngri mex ne kute amijo kâtãmja pumû. Kudjwa dja gar ã amijo ane.

⁶Nã, Kritu raxmê Metîndjwýnh raxo aben pyrãk. Kute aben pyrãk. Dji Kritu kubê Metîndjwýnhkêt. Nãm ren Kritu ren amirax pumûnh japkrem ren arek ar ba.

7 Nhyr bep kati, nãm te rax ne, te kàjkwakam ò mỳjja mex ne tu me bakadjy amikangan ruw. Tu amikunĩ kangan amijo ngrin me bawỳr ruw. Ne kam ar memã àpênh ba. Nãm tu amijo kubêngôkre.^a

8 Ne kam ĩ kute me babêngôkre nhĩja pyrãk. Axikôtô. Nãm amijo ngrire ne amak mex ne akrãnmã Bãm kabênkôt mrã. Akrãnmã Bãm kabênkôt mrãnh rã'ã nhyr me kubĩ. Djã nãm me bĩn kajgo? E kum kati, pĩte'y tokry tỳxkam ne me kubĩ.

9 Kam ne Metĩndjwỳnh raxo kãmã kamên kam kum idji mex jarê, idjibê kumkati ne kum arê, idji rax ne kum arê. Kãmã kute raxo amũ mỳjja kunĩ jakrenh, o kute mỳjja jakrenh mexi.

10 Dja me Jeju nhidji man kam arỳm umaje ibô, pijãm djaje ibô. Mỳjja kunĩ dja idji raxkôt kuman kam arỳm umaje ibôn anhikrên 'ô kabên kêtumrêx. Kàjkwakam kadjy mrãnh djwỳnhmê pykakam me kunĩmê, pyka kadjwỳnhbê me karômê mỳjja kunĩ.

11 Be, me kunĩ dja me abenmã,

—Nã, Jeju Kritu, ajbit ne Bênjadjwỳr djwỳnh, ane. Dja me ane nhyr kam Metĩndjwỳnhbê Bãmdjwỳ dja ô'ã memã rax nhyr me Bãmmãdjwỳ kãmã rax jarênhô tẽ.

Be, dja gar ã Jeju Kritu'ã amijakreo ane.

12 Jeju ne amak mex ne Bãm kabênkôt ar amijo ba. Kam dja gar gadjwỳ, akmere ar, àpnhĩre ar, ajamak mex ne kabênkôt ar amijo aba. Be, gora ar ikamã ajamak mexwã kwãrik wãnh rã'ã. Gar itekre kamã mỳjja punu wã 'ô nhĩpêx kêt. Nã gãm ar ikam ajamak mex ne prĩne Metĩndjwỳnh kabênkôt ar amijo aba. Gora ar aje Metĩndjwỳnh kabênkôt amijo abawã rã'ã. Gora Metĩndjwỳnh kute ar apytãr ne kute ar ar ajo bakam gora ar mã ajamak mex ne kôt amijo aba rã'ã. Ne kum adjapênh rã'ã ne. Dja gar amã Metĩndjwỳnh pyman kam apijãm ne kam kum adjapênh rã'ãn kôt ar amijo aba rã'ã ne.

13 Nhyr mỳj me'ô ne ar angrêk gar kabênkôt ar amijo aban kum adjapênh prãm ne kum adjapênh ar aba? Bir, Metĩndjwỳnh. Metĩndjwỳnh ta ne ar amã arê gar kabênkôt ar amijo aban kum adjapênh prãm ne kum adjapênh ar aba.

14 Kwãrik wãnh gar aben prĩkam mỳjja japrỳ kêt ne akabêno aben japanh kêt. Dja gar tu abenkam akabên mex. 15 Mỳkam? Bir, ar ajaxwe kêt ne ajmã akute kêt ne arek ar abamã. Ar abê Metĩndjwỳnh krakumrêxkam memã katat amrãnhmã. Gora memã katat mrã gê me axweja, me arĩk ar baja ar apumũ. Katat ar amrãnhkam ne gar aje ngônhpôkti nhĩrã pyrãk, aje akamãt kô tykkam ngônhpôkti kute memã irãja pyrãk. Nhyr bep me axweja, me arĩk ar baja ne me kute akamãt kô tyk pyrãk.

^a 2.7 Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrãmri ne apỳnh me ò pyka djari kunĩkôt me kunĩ: bêngôkreja pyrãk. Kubê kã jakamê me kakrãtykmê me babêngôkremê ne me kunĩ: bêngôkre. Me kamrômê me kukrãdjã kunĩ kubêngôkreo aben pyrãk. Jakam dja ga Karô 17.26 jarên ama.

¹⁶Dja gar aje ngônhpôkti pyrâk ne aje mã memã Metîndjwýnh kabên jarênh nhym me kute amim mar ne tîn rã'ã rã'ã rã'ãmã. Dja gar ã amijo anhÿr ar o aba ba kam ar akam ikînh. Kritu akubyn bôx ne kute me bakabin kam kute ar amexmã apôxkam dja ba ar akam ikînh ne ar ajo idjâmra iba ne kam aminhökre kadjwýnhbê,

—Be, djã nã bãm te arkam idjâpênh rax? Djã nã bãm te arkum Jeju jarênho iba? Djã nã bãm arkum arênh kajgo? Kati, nãm ar amikajmãtã Jeju markumrêx. Ba kam idjâpênh kajgo kêt, ane.

¹⁷Birãm djãm me ibĩ. Kon ne. Dja me te ibĩ ba mã ikînh. Nhym Metîndjwýnhdjwý mã ikam kînh. Mÿkam? Bir, dja mete ibĩn jabej ibĩ nhym Metîndjwýnh mrãmri ikam kînhkumrêx. Kute mrãmri ne me kute amrêbê Metîndjwýnhmã mry par ne kute kum bôr nhym kam mekam kînhja pyrâk. Dja ã ikam kînh ane. Ar gadjwý, dja gar amim Metîndjwýnh kamnhĩx. Kam gêdja Metîndjwýnh ar akamdjwý kînhkumrêx. Kute mrãmri ne me kute Metîndjwýnhmã mry nhiby uba kangô runh nhym kam mekam kînhja pyrâk. Kute tãm pyrâk. Dja ã itykkam gwaj bakam kînh ane. Bir, mrãmri, kwãrĩk wãnh ibĩn rã'ã ba tu ikînh ne. Gwaj bakunĩ baro'ã bakînh ne. ¹⁸Gar gadjwý ã ikôt akînh ane gwaj baro'ã bakînh.

Ximoxi'ã ujarênh.

¹⁹Adjÿm, dja ba ĩ wãm ar awÿr Ximoxi jano. Ije ar awÿr anormã tu amijã Bênjadjwÿr Jeju kamnhĩxkumrêx. Dja ar akam bôx ne akubyn iwÿr tên bôx ne kam imã ar ajarê. Kute imã ar ajarênh mexo dja imã ikînh jadjà, ba kam ajte ikînh ne. ²⁰Ximoxi ne mexkumrêx. Nhÿnh ne atemã me'ô ne ba ije wãm ar awÿr anormã? Kati, Ximoxi pydjii. Ajbit ne ikôt mrãmri ar ajo djuw mex ne. ²¹Me kunĩ ne me amidjwýnhbit ma, ne kam Jeju Kritu mar kêt ne.

²²Nhym bep ate ne Ximoxi. Gar arÿm mexmã akato. Nãm ikôt âpênh mexkumrêx. Kute me kra bãmkôt âpênh mexja pyrâk. Nãm ã ikôt memã Jeju'ã ujarênh ny jarênho tẽmo ane. ²³Be, tãm ne ba ije ar awÿr anormã tu kamnhĩxkumrêx. Dja ba amima, itĩn jabej nâr kon ityk jabej, dja ba amiman kam on ar awÿr ano nhym wãm tẽ.

²⁴Adjÿm, dja ba badjwý ĩ wãm ar awÿr tên bôx. Nã bãm itẽmmã tu amijã Bênjadjwÿr djwýnh kamnhĩxkumrêx.

²⁵Mrãmri dja ba akubyn ar awÿr ikamy Epaprodji jano. Nã gãm ar iwÿr ano nhym iwÿr bôx ne ikôt âpênh ar ba. Bar kam iro'ã ar ije Jejue ingryk ne memã ikabên iba. Tãm ne gar iwÿr ano nhym iwÿr bôx ne kam ar akãxã ijo djuw mex ar o ba, ba kam ije arÿm akubyn ar awÿr anormã.

²⁶⁻²⁷Nãm ar ajo ama: ne. Ba kam ije akubyn ar awÿr anormã. Mrãmri ne arÿm kanê tÿx ne tyk 'ÿr. Tyk 'ÿr nhym Metîndjwýnh kum kaprĩn arÿm o mex ne. Kum tãmja kaprĩn kum badjwý ikaprĩ. Ikaprĩ nhiby ajte ikaprĩ karõ ne kanêbê utã, Epaprodji pytã, nhym arÿm mexkumrêx ne ar ajo aman kam,

—ÿ, arým ne ar ikanêkôt iman arým ikam umar punu, anen kam ar akôt umar punu.

²⁸Kam ne ba ije akubyn ar awÿr anor prām̃kumrêx, gê ar awÿr tēn bôx gar omün kam ajte akĩnhkumrêx. Ar akĩnhkumrêx ba badjwÿ arým ikapri apêx. ²⁹Bir be, kam dja ar awÿr bôx gar amiwÿr o wadjà, ne akĩnhkumrêx ne Bēnjadjwÿr kôpdji'ã kum akabēn mex jarē. Dja gar ã o ane, me'ô kute Epaprodji pyrāk dja gar ã o ane, kàjmã kamēnho tē. ³⁰Be, tu amiwÿr o wadjàn kum akabēn mex jarē. Djã nã gãm ar omũ, Kritumã àpēnh ar bakam ren tykja pumũ? Nãm ikôt ar àpēnh ba. Gar te ikôt adjàpēnh prām nhym kam ta ar akàxã ikôt àpēnh ar ba. Kute amikam tyk mar kêt ne tu ikôt ar àpēnh ba.

Paur kute amikukràdjà tũm kunĩ kanga.

3 ¹Ë, akmere ar, àpnhĩre ar, gora ar ajte ikabēn ma. Gora ar akĩnh. Gora ar gwaj banhō Bēnjadjwÿrwã kôt akĩnh.

Ë, ba ajte ar amã mÿjja 'ôdjwÿ jarē, ôbê ije ar amã 'ã pi'ôk no'ôkja dja ba ajte ar amã arē. Djã nã bãm ije ajte akubyn ar amã arēnhbê imã idjukanga? Kati, me kute ar anoo biknorbê dja ba ajte akubyn ar amã arē. ²Ë, gora ar aminêje me omũ. Me axwe, me arĩk ar bawã ar aminêje me omũ. Me wã ne me mÿjja punubit nhipêx ne memã me kute me mykã jakarmãbit arēnh ar o ba. Nãm me 'êx ne we ar memã,

—Djãm me aje amim Jeju mar ne kam tu aje mar kajgomã. Bep kati, dja ga me amim ama nhym me me amy nhinhu kàdjwÿ rê. Metĩndjwÿnh ne kum me my nhinhu kã rēnhbit kĩnh ne meo kra, bep me mykã tã ne kute meo kra kêt, anhÿr ar o ba. Nãm me 'êx. Me 'êxnhĩ ne me ar 'êx ba. Bir, nhÿnh me jabê ne Metĩndjwÿnh krakumrêx? Gwaj ba.

³Gwaj ba ne gwaj mrãmri babê Metĩndjwÿnh krakumrêx. Gwaj baje Metĩndjwÿnh mar ne kum rax jarēnh nhym Metĩndjwÿnh Karō kute gwaj bajo ba nhym Kritu Jeju kute gwaj bapytār gwaj baje kam kamnhĩxbê ar baba. Kam ne gwaj babê Metĩndjwÿnh krakumrêx. Djãm gwaj ba ne gwaj ajmã amijon amiptàn ar amijo badjãmra baba? Kati, Kritu Jeju ne gwaj bapytã gwaj kam Kritukam bakĩnhkumrêx ne o ar badjãmra baba.

⁴Djori me'ôwã amikukãmãreo amran we,

—Ba inhingêt kôpdji'ã Metĩndjwÿnhmã imex, anhÿr ar o ba? Nàr kon ajmã amijon amijo àmra ba? Bir be, ba ren amijo idjãmra prām ne ren badjwÿ ren amikukãmãreo amran ren amimexo idjãmra iba. Djãm ikàtàm, djãm iprÿ kàtã got ba? Arkati, inhingêt kute imã mÿjja rero kute me ja kunĩ rer. Gora ima.

⁵Ë, ijã pi'ôk kamrêk pydji nhym me imykã krãta. Ibê idjaerkumrêx nhym inhingêtBê Bēnjamĩn. Djãm ibajtem got? Kati, inãmē ibãm amē Ar kubê idjaer djwÿnhĩ. Ibê mekbê pardjêu 'ô ne ba prĩne Môjdjê kukràdjàkôt amijo iba mextire. ⁶Nã bãm imã Môjdjê kukràdjà

kĩnhkumrêx ne o ingryk ne meo ajkê, me kute amim Jeju marjao ibikênh mex ne. Nã bãm prĩne Mòjdjê kukràdjàkôt amijo iba. Nhỹnh ne me'õ ijã,

—Kati, nãm Mòjdjê kukràdjà 'õo akno, ane? Kati, nã bãm prĩne kôt amijo iba. 7Bir be, amrêbê mỳjja ja kunĩ imã mex ba kanàrràm amijo iba.

Nhym bep kati, jakam arỹm imã punun imã kajgo. Ba arỹm kanga. Kritubit ne ikadjy mex, ba kam kanàrràm ar amijo iba. 8Djãm Mòjdjê kukràdjãmê me ikukãmãre jabit imã kajgo? Kati, mỳjja kunĩ ne imã kajgo mexi. Nhym ije inhõ Bẽnjadjwỹrbê Kritu Jeju marmã, ajbit pydji ne imã mex, imã kĩnh, ba kôtbít ijamak bẽn. Bir be, Kritu kadjy ne ba mỳjja kunĩ kanga. Nã bãm ikukràdjà tũm kunĩ mĩn ne tu bõm kumê, ije ajbito aminhõ kadjy.

9Ije Krituo aminhõn kam kôt idjãm ne kôt ibamã ne ba mỳjja kunĩ kanga. Ta ne imã ijaxwe kêt jarê ba kam kum imexkumrêx. Djãm Mòjdjê kukràdjàkôt ije ar amijo ibakam imexkumrêx? Kati, Kritukôt ne ba imex. Nã bãm amikajmã'ã Kritu ma nhym Metĩndjwỹnh imã ijaxwe kêt jarê ba kam kum imex ne. Nãm me ã amikajmãtã Kritu maro ane nhym arỹm Metĩndjwỹnh memã axwe kêt jarênhõ ane.

10-11 Bir be, ije Kritu mar ne kôt ar amijo ibamã ne ba mỳjja kunĩ kanga. Mỳkam ne ba mỳjja kunĩ kanga? Bir, ije prĩne Kritu mar nhym kute ta tỹxo ijo tỹx, tỹxja tãm kute akubyn amitĩn jao itỹxmã ba kudjwa tokryo itokryn 'ã ingrã tỹx rã'ã nhym me kute Jeju kudjwa ibĩn jabej ba kanga kêt ne kam ije ityk nhĩjukri akubyn itĩn ne ikator kadjy amim kamnhĩxbê ar amijo iba.

12Djãm arỹm imexo imexkumrêx? Djãm arỹm imex ne ijaxwe 'õ kêtumrêx? Kati, ãm ije amijo itẽm rã'ã. Tũmrãm gẽdja Metĩndjwỹnh ijã mex mẽ ba kam mrãmri imexkumrêx. Kadjy ne Kritu Jeju ipytàn ijã amim karõ.

13-14 Ë, akmere ar, àpnhĩre ar, kraxje ijaxwe apẽx kêt rã'ã. ãm ije amijo itẽm rã'ãã. Ne kam mỳjja pydji'ã ino tỹx. Mỳjja tũm, ije amijo iba tũmja ne ba tu wãnh kum inhire. Tu wãnh kum inhiren mar kêt ne amikukãmbit maro tẽ.

Kute me kute aben rerkam prõt tỹx ne kam amim kĩnh djã jamỹnhja pyrãk. Nãm me amikukãm 'ỹr prõt ne prõt tỹx ne tyk djã kêt ne arỹm 'ỹ:r tẽ. Me kute me tỹxmẽ me tyk djã kêt nhõ nèkrêx jamỹnhmã. Me kute amim amỹnhmã ne me katàt 'ỹr prõt ne. Me prõt kôt ari ar rĩt kêt ne ate krãn mũm rĩt ne mũm rĩt kêt. Ajbit ne me kuman tu 'ỹr prõt ne.

Bir be, nã bãm ã ane. Nã bãm ã amijo anen 'ỹr amijo itẽm rã'ãn 'ã inopdji ne. Metĩndjwỹnh kute ijã amim karõkôt ne ba amijo tẽ. Metĩndjwỹnh ikam kĩnh ne kute imã ikĩnh djã nhõr ba ije amim amỹnhmã ne ba kôt amijo tẽ. Bir be, nã bãm ajbit ma. Ije kôt amijo iba nhym ikam kĩnh ne kute imã ikĩnh djã nhõrmã ne ba kadjy amijo itẽm rã'ãn 'ã inopdji ne.

Mỳj nèkrêx nã, mỳj ikĩnh djã ne ba ije amim byrmã? Bir, Metĩndjwỹnh kute kàjkwamã me bajwỹr gu me 'ỹr bamõr ne õ kàjkwakam mỳjja mextikam ar babamã, tãm. Kritu Jejukôt dja gu me kàjkwamã wadjã. Mỳj me'õkôt? Bir, Kritu Jeju pydjikôt dja ba kàjkwamã wadjã. Kadjy ne ba amijo itẽm rã'ãn 'ã inopdji ne. Metĩndjwỹnh ikam kĩnh ne kute imã ikĩnh djã nhõr kadjy.

¹⁵Gwaj baje amim Jeju mar tũm ne kôt arỳm bamexja, dja gwaj arek kôt amijo bamõr rã'ã. Metĩndjwỳnhmã bajaxwe kêt kadjy arek amijo batẽm rã'ã. Nã, gwaj o ane, ã axikôt maro ane. Dja gar akwỳ ate anhõ kre kadjwỳnhbê, —Kê, waj. Ije Metĩndjwỳnhkôt ar ije amijo iba prãm kêtikumrêx. Mỳj kadjy gêdja bar mỳjja wãkôt ar amikangõnho iba? anhỳr jabej, nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar amã kabẽn 'õ jarẽ gar arỳm aman kam kôt amim akato.

¹⁶Ê, ja dja gar ama. Arỳm ne gwaj kôt amijo batẽmo ane. Gwaj arek bamõr rã'ã. Metĩndjwỳnh kute gwaj bajo mõi gwaj arek kôt bamõr ne atemã mũm bajõ bamãt kêt ne tu arek katãt kôt amijo batẽm nhym tũmrãm Metĩndjwỳnh kute gwaj bajã mex mẽnh gwaj bamextire ne bajaxwe kêtikumrêxmã.

¹⁷Akmere ar, àpnhĩre ar, ar aro'ã ijã amijakren ikôt amijo tẽ. Ê, ar ipumũ. Ar akajmãtã katãt imrãnhja pumũ. Dja gar ipumũn kam katãt ã ikudjwa ar amijo anhỳr ar o aba. Arỳm ar kwỳ kute ikõpdji'ã ikôt ar amijo ba. Dja gar ar kudjwa ama.

¹⁸Nhym bep ate ne me kwỳ kum Kritu kurê. Nãm me arĩk ar ba ne kute Kritu me bakunĩ kadjy pĩte'ykam tykja mar prãm kêtikumrêx ne kum kurê. Arỳm ne ba ar amã me ja jarẽnh krãptĩ ne kam ajbir ajte akubyn ar amã arẽ, imỳrkam ne ba ar amã arẽ. ¹⁹Me ja dja me tu biknorkumrêx. Djã nãm me kum Metĩndjwỳnh kĩnh got? Kati, nãm me arĩk ar ban kam kum axwebit kĩnh ne. Djã nãm me pijãm ne? Nãm me ren axwekam pijãm ne ar ba. Bep kati, nãm me pijãm kêt ne ar ban ajte ta amijo àmra ba. Djã nãm me kãjkwakam mỳjja ma? Kati, nãm me pyka jakam mỳjjabit mar ar o ba.

²⁰Bep ate ne gwaj ba. Gwaj banhõ pykakumrêxbê ne kãjkwa, Metĩndjwỳnh nhõ kãjkwa. Kurũm dja Bẽnjadjwỳr Jeju Kritu kubê me bapytãr djwỳnhja bõx. Tãm ne gwaj kõtbit bajamak bẽn ne amãr ar o baba. ²¹Dja bõx ne kam me bajo ny, me banhĩ punuja, tyk prãmja dja o ny gu me kam banhĩ kute ta ã mextire, ã kadjwỳnh ajmã kute kêt, ã mextire pyrãk. Mỳjo dja me banhĩo ny? Djãm Jeju Kritu rerek got. Tỳxi. Ta tỳxo. Dja amitỳxo amijo aptãn kam amikôt mỳjja kunĩ mẽn kam mỳjja kunĩ nhõ bẽnjadjwỳr. Ta tỳx tãmõ dja me banhĩo ny.

Kute arkum amijo ba mexmã 'ã karõ.

Ep 4.3; Pir 2.2; Kor 3.15; Xij 3.17

4 ¹Be, akmere ar, àpnhĩre ar, kam dja gar ã Bẽnjadjwỳrkôt amijo aban 'ã angrã tỳxo ane. Djãm imã ar akĩnh ngri. Axwe imã ar akĩnh, ije ar ajo ijamak tỳxkam ne ba ar amã ikabẽn jarẽn ar amã pi'õk no'õk ne. Ar ajo dja ba amikĩnh ar o iba. Ar ga dja ba ar ajo idjãmra mõi, imã ar akĩnh raxkam, akmere ar, àpnhĩre ar. Ar Jeju 'ã angrã tỳx ne kôt aje amijo abamã ne ba ã ar amã pi'õk no'õko ane.

²Ê, àpnhĩre ar, Ebodjijmẽ Xixiki, ba ar amã ikabẽn jarẽ. Kwãrĩk wãnh akabẽno aben japanh kêt. Ar abê Bẽnjadjwỳr djwỳnh krakam on ar aje aben pyrãk ne aro'ã axikôt akabẽn. ³Gadjwỳ, akmere, ikôt adjãpẽn djwỳnhkumrêx, dja ga arkum akabẽn jarẽ gẽ on ar kute aben pyrãk ne

kaběno aben japanh kêt. Nãm ar ikôt àpênh ar ban memã Jeju'ã ujarênh ny jarênh ar o ba. Ne kam Kremëxidjwýkôt àpênh ar ba. Kremëximẽ me ikôt àpênh kunĩmẽ, me tãm ne me arým Metĩndjwýnh me tĩn rã'ã rã'amã arým pi'òk no'òkkam amim me idji janhô. Nhym bep ar nire kute ar ikôt àpênhja ne ajmãn ar arým ajbir kaběno aben japa. Mýkam? Arkumã dja ga akaběn jarẽ.

⁴Be, on tu ar akĩnh ry typydji, ar abẽ Bẽnjadjwýr djwýnh krakam on tu ar akĩnh ry typydji. Ba ajte ar amã arẽ,

—Ar akĩnhkumrẽx. ⁵Gora me kunĩmã ar adjukapřĩ. Bẽnjadjwýr arým akubyn bõx 'ýrkam dja gar me kunĩmã adjukapřĩ gẽ me kunĩ ar adjukapřĩkôt ar ama.

⁶Kwãřĩk wãnh gar mýjjakam adjumar punu kêt. Tu Metĩndjwýnhmã akaběn ne přĩne kum amijarěn mýjjao a'wý. Ne mýjjao adjã'wýr katã kum amikĩnh jarẽ. Kute ar amã mýjja kunĩ nhõrkam kum amikĩnh jarěn kum ôdjãnh jarẽ. ã kum amijarênhõ ane. ⁷Dja gar ane nhym kam Metĩndjwýnh ar amã umar mex djã jarẽ gar kam adjumar mexkumrẽx ne ar aba. Djãm tãwã nhõ me umar mex djã punu got. Tãmwã ne õ me umar mex djã ra:xi. Nãm me te kute mar ne kute kraxkôt omũnhmã. Křitu Jejukôt dja gar adjumar mexkumrẽx. Õ me umar mex djãjao dja přĩne ar anẽje aptã. Nhym me umar punu 'õ ar amã àr prãm kêtumrẽx, amadjãmã àr kêtumrẽx ne ar anhõkre kadjwýnhbẽ àr kêtumrẽx.

⁸Be, akmere ar, àpnhĩre ar, ba ajte ar amã mýjja jarẽ. Godja mýjja mextire, nãr mýjja ajmã kute kêt ne kĩnhkumrẽx jabej gora ar ajbit ma. Kwãřĩk wãnh gar mýjja punu 'õ mar kêt.

Bep mýjja me kute arênh ne 'ẽxnhĩ kêt 'õ,
me kute katãt kaběn jadjwýr 'õ,
mýjja mex me kute kôt amijo ba 'õ,
me kaběn mex me kute o aben nhikjẽ kêt 'õ,
mýjja mex me kute omũnh ne kĩnhkumrẽx 'õ,
mýjja mextire me kute kikre kunĩkôt mar ne kute o ýřja 'õ,

mýjja ja dja gar mar o aba.

⁹Ije ar amã ikaběn jarênh gar aje ikaběn mar ne ikaběnkôt aje amijo aba ne ije amijo iba gar aje ije amijo ibakôt ipumũnh gora ar ã ikudjwa amijo ane nhym kam Metĩndjwýnh ar amã umar mex jarěn přĩne ar ar ajo ba. Tãm ne ja.

¹⁰Be, nã bãm ikĩnh ra:x ne. Ne Bẽnjadjwýrmã amikĩnh jarẽ. Nã gãm ar ajte ijo djuw mex ba kam ikĩnhkumrẽx ne. Ar aje ijo djuw mex kêt ne kam ajbir ajte ijo djuw mex. Ar atãri ar iba ga ren ar ijo djuw mex rã'ã. Nhym bep amybým ne ba ar iba gar ijo djuw mex kêt. Djã nã gãm ar ijo aknon ijo djuw mex kêt. Arkati, nã gãm ar aje imar rã'ã ne te jãnh gar aje ijo djuw mex prãme.

Kute arkum arkam amikĩnh jarênh.

¹¹⁻¹²Djãm imã prãm nãr inhõ mýjja kêtka me ba ije ar amã amijarênhja? Kati, ikĩnhkumrẽx. Ba arým amikam ajkam aman arým tu ate ikrã. Ë, godja inhõ mýjja kêtka me nãr kon inhõ mýjja krãptĩkam ba tu kam ikĩnhkumrẽx ne ar iba. Godja mýjja punu arým iwýr bõx ba tu

ikĩnhkumrêx. Nhym mỳjja mexdjwỳ arỳm iwỳr bôx ba arỳm ikĩnhkumrêx. Mỳjja punu nàr mỳjja mex iwỳr ban bôx katã ba tu ikĩnhkumrêx ne ar iba. Imã prãm nàr ijajne jabej, inhô nêkrêx krãptĩ nàr inhô nêkrêx kêt jabej ba tu ikĩnhkumrêx ne ar iba. Ja ne ba arỳm ije mar tỳx. ¹³Kritu ta ne ijo tỳx nhym mỳjja kunĩ iwỳr ban bôx katã ba tu ate ikrãn ikĩnhkumrêx ne ar iba.

¹⁴Bep mrãmri ne gar adjukaprĩkumrêx. Nã gãm ar itokry pumũn kam anhôdjãnhkôt imã mỳjja jano. Mrãmri ne gar amexkumrêx.

¹⁵Amrêbê ije pykabê Matenikam memã Jeju'ã idjujarênh ny jarênhmo krax ne kam kurũm itêmkam ne gar gajbit ikôt apê ne imã mỳjja kwỳ jano. Atemã me kute Jejukôt aben pydji 'ô kute imã mỳjja janor kêt. Ar gajbit ne gar imã mỳjja jano. Be, gar aje imar rã'aja pumũ. Krĩbê Pirpukam ar aje amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio baja, ar gajbit ne gar imã pi'ôk kaprĩre jano ba amim kuby. ¹⁶Ne ajte krĩbê Texarônĩkakam idjãm rã'akam inhô pi'ôk kaprĩre kêt. Gar imã kwỳ jano, ne ajte ano.

¹⁷Djãm ar aje ajte imã pi'ôk kaprĩre nhôrmã ne ba ajte ar amã ane? Kati, Metĩndjwỳnh ar akam kĩnh ne kute ar adjukaprĩo pãnh gar akĩnh raxmã.

¹⁸Nã, mrãmri ar aje imã anorja kunĩ arỳm iwỳr bôx ne imãnhkutãn kwỳ ijakre. Gar aje Epaprodjikôt imã anor nhym kute imã o bôxja imã kungã nhym arỳm inhô mỳjja krãptĩ ne. Ar aje imã ôrja kute Metĩndjwỳnh nhô mry pyrãk, kute ô mry kudjyre pyrãk. Me kute Metĩndjwỳnhmã mry par ne kute kum bôr nhym kum kĩnh ne mekam kĩnhja. Kute tãm pyrãk. Nã gãm ar imã mỳjja ngã nhym kam Metĩndjwỳnh ar akam kĩnhkumrêx.

¹⁹Kam dja ar amã mỳjja ngã nhym ar amãnhkutã ne.

Djãm inhô Metĩndjwỳnh ô nêkrêx kêt got. Arkati, kàjkwakam ô mỳjja krãptiti: kute kanhêtire pyrãk. Dja ar amã kwỳ ngã, Kritu Jeju djô'ã ar amã kwỳ ngã nhym kam ar anhô mỳjja ar amãnhkutã. Nhỹnh ne Metĩndjwỳnh ar amã mỳjja 'ô nhôr kêt? Kati, dja ar amãnhkutã kungã nhym rã'ãn kumex.

²⁰Gê me kunĩ me banhô Metĩndjwỳnhmã rax jarê, Metĩndjwỳnhbê me Babãmmã rax jarê. Kum rax jarênh rã'ã rã'ã. Gê me ã ane. Tãm ne ja.

²¹Nã bãm ar ajo ama, wãnh, Kritu Jejukôt ar abê Metĩndjwỳnh nhô ar amexja ne ba ar akunĩo ama ne. Wãnh ar abenmã ijarê. Nhym jakamdjwỳ ar kute Jejukôt abeno kamy ar ajo amak rã'ãn ar amã amijarê. ²²Jakam, Metĩndjwỳnh nhô me mex kunĩ ne ar ar ajo amak rã'ãn ar amã amijarê. Nhym bẽnjadjwỳr Xedja nhũrkwākam me jadjwỳ ar ajo amak tỳ:x ne.

²³Gê gwaj banhô Bẽnjadjwỳr Jeju Kritu ukaprĩkôt prĩne ar akunĩo djuw mex. Tãm ne ja.